

F S S P X

Interjú a Szent X. Piusz Papi Testvérület Generálisával

Ki szakítja szét Krisztus ruháját?

„A szakadás nem a Szent X. Piusz Papi Testvérülettől ered, hanem abból, hogy a hivatalos tanítás nyilvánvalóan eltér a hagyománytól és az Egyház állandó tanítóhivatalától.”

1. *FSSPX. Aktuális: Főtisztelendő generális úr, a jövőbeli püspökszentelésre vonatkozó bejelentése a múlt február 2-án heves reakciókat váltott ki. Mit gondol erről?*

Davide Pagliarani atya: Ez érthető, hiszen a Egyház életében egy nagyon kényes kérdésről van szó. Ráadásul objektív szempontból nézve súlyosak a döntés okai: Ami kockán forog, az nem más, – mint a lelkek jóléte –, ez egy rendkívül fontos kérdés. A vita, amelyet ez a bejelentés kiváltott, logikusan nagy horderejű: alapvetően senki sem maradt közömbös. Ez objektíven pozitív, és úgy gondolom, hogy ez – teljes mértékben a gondviselés szándékának és – egy nagyon aktuális igénynek felel meg.

Valójában a (a szó legszélesebb értelmében vett) konzervatív és tradicionalista kör az elmúlt években időnként azt a benyomást keltette, hogy egy olyan kommentátorcsoportra zsugorodott, amelyben ugyan – gyakran jogos – elemzések, elvárások és frusztrációk nyernek kifejezést, de ezek alig vezetnek reális és következetes állásfoglalásokhoz. Közülük néhányan még mindig várják a Szentszék válaszát a tíz évvel ezelőtt négy kardinális (közülük ketten időközben elhunytak) által megfogalmazott, az Amoris laetitia-val kapcsolatos dubiákra, vagy egy új, a tridenti miséről szóló motu proprio esetleges közzétételére.

Ebben az összefüggésben a szentelésről szóló döntés elgondolkodtató. Ez nem valami tetszőleges nyilatkozat: ez egy jelentőségteljes gesztus, amely arra kényszerít, hogy elgondolkodjunk, megértsük a jelenlegi problémák tényleges súlyát, és konkrét álláspontot foglaljunk. Ma semmi sem sürgetőbb. Anélkül, hogy Szent X. Piusz Papi Testvérület kereste volna ezt a helyzetet, mégis egy gyógyító megrázkódtatás eszközének bizonyul az Egyházban, amely megrázkódtatás, valódi kezdeményezője végső soron egyedül a Gondviselés. A Gondviselés által a Testvérületnek adatott, hogy hozzájáruljon az Egyház megújulásához, amelyre minden bizonnyal minden eddiginél nagyobb szüksége van.

2. *Miért tartja éppen ma különösen szükségesnek egy ilyen megrázkódtatást?*

Ha valaki szüntelenül – gyakran igen frusztráló módon – a hitet érintő, rendkívül súlyos kérdésekről beszél és vitázik, akkor idővel maguk ezek a kérdések is olyannak tűnhetnek, mintha

meg lehetne ezekről alkudni, különösen akkor, amikor állandóan figyelembe veszik mások nézeteit és különféle érzékenységeit.

Fokozatosan minden relatívvá válik.

Valójában a tanbeli pluralizmus járványa, amelyre a modern ember természeténél fogva hajlamos, végül még a legegészségesebb lelkeket is megfertőzi: Fokozatosan a közönybe csúszik az ember; egy lassú és könyörtelen érzéstelenítés elhalványítja a realitásérzékét; az ember beilleszkedik egy kényelmi zónába, ragaszkodik az egyensúlyokhoz és a kiváltságokhoz, amelyeket semmiképpen sem akar kockára tenni; a buzgóság és az áldozatkészség csökken. Egyszóval: a veszély abban rejlik, hogy megszokjuk a válságot, és normális állapotként éljük meg. Mindez fokozatosan, észrevétlenül történik. Azok, akik a lelkekért felelősek, kötelesek ezeket a mechanizmusokat alaposan feltárni, és megpróbálni megállítani őket, mielőtt visszafordíthatatlanná válnának.

Mert ma nem véleményről vagy érzékenységről van szó, sem egy preferált vagy különleges árnyalatról egy szöveg értelmezésében: a tét a hit és az erkölcs, amelyet egy katolikusnak ismernie, vallania és gyakorolnia kell, hogy megmentse a lelkét és a mennybe jusson.

Más szavakkal: az örökkévalóság és a menny elvesztésének veszélye előtt a beszédnek, a vitáknak és a párbeszédnek helyet kell adniuk a valóságnak.

3. *Mi ez a valóság, amelyről beszél, és amelyet a Testvériség cselekedetei megvilágíthatnak?*

Ez a valóság abban áll, hogy ma minden eddiginél szükségesebb újra megerősíteni, hirdetni és vallani a Krisztus-Király jogait a lelkek és a nemzetek felett: Bátorságot kell tanúsítani annak hirdetésére, hogy a Katolikus Egyház az egyetlen megváltás bárki számára, különbségtétel nélkül; hinni kell a megváltásban, a szentségekben, a bűn pusztító erejében; emlékeztetni kell az emberiséget arra, hogy az Egyházat azért alapították, hogy kiszabadítsa a lelkeket a tévedésből, a világból, a Sátántól és a pokoltól.

Abba kell hagyni, hogy azoknak, akik a bűnben való életbe rendezkedtek be – akik esetleg még természetellenes bűneikkel is dicsekednek –, azt sugalljuk, hogy Isten mindent megbocsát, mindig és minden körülmények között, valódi megtérés, bűnbánat, vezeklés és a radikális változás követelése nélkül. Egyértelműen ki kell jelenteni, hogy egy pápa részvétele egy Pachamama tiszteletére rendezett szertartáson a Vatikáni Kertekben örültség és kimondhatatlan botrány. Végül és mindenekelőtt abba kell hagyni a lelkek és az emberiség megtévesztését azzal, hogy elhitetjük velük, hogy minden vallás, bár különböző nevek alatt, ugyanazt az Istent imádják. Egyszóval: abba kell hagyni, hogy a világ bocsánatát kérjük azért, hogy megpróbáltuk megtéríteni, keresztény hitre téríteni, és évszázadokon át elítélni a tévedést.

Ebben a tragikus összefüggésben valakinek azt kell mondania: „Elég volt!” Nem csak szavakkal, hanem mindenekelőtt konkrét cselekedetekkel.

„Abba kell hagyni, hogy bocsánatot kérjünk a világtól azért, hogy megpróbáltuk megtéríteni, keresztény hitre téríteni, és évszázadokon át elítélni a tévedést.”

Ha a jelenlegi zavarodottságban a Szent X. Piusz Papi Testvérületnek a gondviselés megadja az eszközöket az Úr örök jogainak egyértelmű hirdetésére, akkor a mi részünkről nagyon súlyos bűn lenne visszautasítani ezt a kötelezettséget, amelyet a hit és a szeretet ró ránk. Ezek azok a feltételek, amelyek megértetik, miért létezik a Szent X. Piusz Papi Testvérület és miért szentel most püspököket.

Ezen előfeltételek nélkül a testvérület döntése, valamint a nyilatkozatai értelmetlenek lennének. Ha nem ismerjük el, hogy maga a hit forog kockán, akkor a Szent X. Piusz Papi Testvérületnek

jelenlegi helyzetét elkerülhetetlenül csak fegyelmi problémaként, lázadasként vagy engedetlenségként lehet értelmezni. Sajnos ebbe a félreértésbe esnek azok, akik azt állítják, hogy a Szent X. Piusz Papi Testvérület csupán a saját autonómiájának biztosítása érdekében szentel püspököket.

De nem erről van szó. A közelgő szentelések a hűség aktusai, amelyek célja, hogy megőrizzék azokat az eszközöket, amelyekkel saját lelkünket és másokét is megmenthetjük. Az önző autonómia iránti törekvés nem azonos azzal, hogy megőrizzük azt a nélkülözhetetlen szabadságot, amely lehetővé teszi a hit megvallását és annak továbbadását mások számára.

4. *Azok között, akik ellenezték a július 1-jei püspökszentelést, vannak olyan konzervatív bíborosok, akik nagyon kritikusak Ferenc pápával szemben, mint például Gerhard Ludwig Müller vagy Robert Sarah kardinális. Hogyan magyarázza ezt a fejleményt?*

Először is el kell ismerni, hogy Ferenc pápa konzervatív kritikussai bizonyos félelmet érezhetnek attól, hogy a Szent X. Piusz Papi Testvérülettel azonosítják őket, és velük együtt elítélik őket. Ebből fakadhat az a szükséglet, hogy egyértelműen jelezzék: semmi közük hozzánk.

Ezen túlmenően azonban ezek a bíborosok és püspökök egy mélyebb, tipikusan modern belső szorongástól szenvednek: attól a képtelenségtől, hogy a hit követelményeit összhangba hozzák az egyház jog követelményeivel. A hit megköveteli, hogy mindent megtegyünk, ami lehetséges, annak megvallására, megőrzésére és továbbadására. Ugyanakkor – ha a jogot szó szerint értelmezzük, és eltekintünk a jelenlegi körülményektől – úgy tűnik, hogy a pápa beleegyezése nélkül lehetetlen püspököket szentelni. Mit tegyünk tehát? Ezek a bíborosok, mint mások, egyfajta állandó megosztottságban élnek, amely fenyegeti jó szándékaikat: ezt a két követelményt karteziánus módon egymás mellé állítják, és mintha a látszólagos ellentmondás nyomása alatt roskadnának össze, vagy elborítaná őket.

„A tanítóhivatal arra szolgál, hogy a hitet tanítsa, nem pedig hogy kitalálja; a jog pedig arra, hogy megőrizze azt, és biztosítsa a keresztény élethez szükséges feltételeket, amelynek hitből kell fakadnia.”

A Szent X. Piusz Papi Testvérület ezzel szemben úgy véli, hogy ezt a két alapelvet nem egyszerűen egymás mellé kell állítani, hanem hierarchikusan kell rendezni, úgy, hogy az egyik alárendeltje legyen a másiknak. Mert az Egyházban a hit tisztasága és megvallása valóban minden más szempontot megelőz, mivel az Egyház életét alkotó összes többi elem a hittől függ: a tanítóhivatal arra szolgál, hogy a hitet tanítsa, nem pedig hogy kitalálja; a jog arra szolgál, hogy megőrizze azt, és biztosítsa a keresztény élethez szükséges feltételeket, amelynek a hitből kell fakadnia.¹ Ez az elsőbbség abból fakad, hogy Urunk maga is, emberré válásával, mindenekelőtt az örök igazságot tárja fel a világ előtt, és hogy az evangéliumban, mint törvényadó, megmutatja azokat az eszközöket, amelyekkel ezt az igazságot felismerhetjük és hűek maradhatunk hozzá. Az első és a második elem között logikai rangsor áll fenn.

¹ Ez a hit továbbadásán alapuló rend a egyház jog egyik klasszikus alapelve. Csak egy szerzőt említenék a sok közül: *Ut patet fundamentum vitæ supernaturalis Ecclesiæ curæ et potestati concredita est fides*; „Nyilvánvaló, hogy a hit az Egyház gondviselésére és hatalmára bízott természetfeletti élet alapja.” A jognak ezért szervesen kell szabályoznia mindazt, ami a hitet érinti: *...quæ respiciunt fidei prædicationem, explicationem, susceptionem, exercitium, professionem externam, defensionem et vindicationem*; „mindent, ami a hit hirdetését, magyarázatát, befogadását, gyakorlását, külső megvallását, védelmét és a tévedések cáfolatát érinti”, in Gommarus Michiels OFM Cap., *Normæ generales juris canonici*, Párizs 1949, 1. kötet, 258. o.

Ennek következtében az isteni gondviselés nem úgy alakította ki az Egyházat, mint egy egymás mellett létező és egymástól független tisztségekből álló parlamenti struktúrát. Inkább egy prioritási hierarchiát hozott létre azzal a konkrét és elsődleges céllal, hogy megőrizze a hit kincseit, megerősítse a hívőket ebben a hitben, és minden egyebet ennek az elsődleges és alapvető követelménynek megfelelően rendezzen el. A jog elsősorban ezt a célt szolgálja, nem pedig azt, hogy akadályozza vagy elítélje azokat, akik katolikusok akarnak maradni, vagyis azokat, akik a hitből akarnak élni.

5. *Miért tartja ezt a fejleményt tipikusan modernnek?*

A modern embernek nehézséget okoz a valóság különböző elemeinek, amelyekben él, és az ezeket az elemeket elemző tudásnak a harmonikus rendezése. Kicsit szaknyelven fogalmazva: a modern ember hajlamos nominalisztikusan rendezni a körülötte lévő valóság elemeit; mindegyiket felületes címkékkel látja el, anélkül, hogy fáradozna a problémák gyökereinek feltárására, és ezért sem azok teljes összetettségét, sem következményeit, sem kölcsönös függőségüket nem tudja megragadni.

Így a jelen esetben a törvény alkalmazása teljesen elválik attól a valóságtól, amelyet a törvény valójában védeni hivatott. Éppen ebből a törvény és a valóság közötti elválásból fakadnak az ideológiai, tipikusan modern megközelítések, mind a vallási, mind a világi területen. Ennek a hozzáállásnak két különböző, egymást kiegészítő következménye van.

Azoknál, akik szenvednek ettől a kettősségtől és szembesülnek ezzel a dilemmával – amint az konzervatív körökben előfordulhat –, ez fatalizmushoz és csüggedéshez vezet, mert az ember csapdába esettnek, tehetetlennek érzi magát, és képtelennek arra, hogy a valóság és a jóság objektív követelményeinek megfelelően cselekedjen. Aki folyamatosan ebben az egzisztenciális ellentmondásban él, végül annak áldozatává válik, mivel összetéveszti a fatalizmust az isteni gondviselésbe vetett bizalommal.

Azoknál viszont, akik hatalmon vannak, ez visszafordíthatatlan elvakultsághoz és szívkeményedéshez vezethet – az ideológiai megközelítés elkerülhetetlen következményeihez: „A törvény az törvény”, minden körülmény, konkrét szükséglet vagy jó szándék figyelmen kívül hagyásával.

Ezért Urunk nagyon határozott szavakkal ítéli el ezt a magatartást: „Jézus pedig azt mondta: Azért jöttem a világba, hogy ítéletet tartsak, hogy akik nem látnak, azok lássanak, és akik látnak, azok vakok legyenek.” Amikor a körülötte álló farizeusok közül ezt néhányan meghallották, megkérdezték: „Csak nem vagyunk mi is vakok?” „Ha vakok volnátok – felelte Jézus –, nem volna bűnötök. De azt állítjátok: Látunk. Ezért megmarad bűnötök.” (Jn 9, 39–41)

6. *Gondolja, hogy az evangélium tanítása bizonyos értelemben rávilágíthat a jelenlegi helyzetre?*

Urunk a Mózes törvényének való engedelmesség tökéletes példája: akárcsak a legszentebb Szűz Mária, ő is létezésének első napjaitól kezdve betű szerint betartja a törvény minden előírását. És ezt a szigorú törvénytiszteletet élete utolsó napjáig fenntartja: az utolsó vacsoránál Jézus pontosan követi kora zsidó rituáléját.

Ennek ellenére Urunk csodát tesz szombaton, és ezzel kiváltja a farizeusok törvénykövető és vak reakcióját. Jézus, a törvényadó, aki még Mózesnél is nagyobb, maga tartja be a legkövetkezetesebben a törvényt, és egyúttal ő az első, aki elismeri egy magasabb rendű jó létezését, amely felmentést adhat a törvény betű szerinti betartása alól. Szavai, mint mindig, többet érnek ezer értekezésnél:

„Amikor Jézus szombaton egy vezető farizeus házába ment, hogy nála étkezzék, figyelték. 2Íme, előtte állt egy vízkóros ember. Jézus megkérdezte a törvénytudókat és a farizeusokat: „Szabad szombaton gyógyítani, vagy nem szabad?” Azok hallgattak. Erre megérintette kezével,

meggyógyította, és útnak bocsátotta. Aztán hozzájuk fordult: „Ha valamelyikteknek a fia vagy az ökre kútba esik, nem húzza-e ki rögtön, akár szombaton is?” Erre nem tudtak mit felelni.” (Lk 14, 1–6)

Ezek az isteni szavak nem igényelnek magyarázatot. A Szent X. Piusz Papi Testvérület fenntartások nélkül magáévá teszi őket. Nekünk is mindent meg kell tennünk, ami tőlünk telik, hogy kihúzzuk a lelkeket a kútból, még akkor is, ha egy szinte végtelen szombatot élünk át. Urunk sem legalista, sem nominalista, sem karteziánus nem volt: Ő a jó pásztor volt.

7. *Az elmúlt hónapokban a Testvérületen kívülről is lehetett támogató hangokat hallani. Különösen Athanasius Schneider segédpüspök többször is felszólalt a püspökszentelés mellett. Hogyan magyarázza az ő elszántságát?*

Őszintén szólva mélyen meghatott a testvériség iránti támogatás. Több egyházmegyes pap is kifejezte háláját és bátorítását, akárcsak több püspök. Mindannyiuknak szeretnék köszönetet mondani.

Mivel itt nem tudom mindannyiukat megemlíteni, külön köszönetet szeretnék mondani Strickland püspök úrnak az energikus, világos és bátor üzenetéért. És természetesen Schneider segédpüspök úrnak is: ez a püspök nagy bátorságról és szólásszabadságról tett tanúbizonyságot, ami azt mutatja, hogy az Isten emberével van dolgunk, aki önzetlenül és valóban a lelkek javát tartja szem előtt.

Hiszem, hogy támogatása és mindaz, amit az elmúlt hónapokban mondott, be fog kerülni a történelembe. Meggyőződésem, hogy ez nem csak a testvériség számára fontos, hanem még inkább az egész világ püspökei számára. Ez a remény objektív jele: szava azt mutatja, hogy a Gondviselés bármikor felébreszthet olyan hangokat, amelyek bátran és határozottan hirdetik az igazságot, anélkül, hogy személyes következményektől tartanának.

Már előtte is Huonder püspök úr, aki két évvel ezelőtt elhunyt, nyomatékosan bátorított minket a püspökszentelésre. Őt és Schneider segédpüspök urat a Vatikán egyaránt megbízta a Papi Testvérülettel való párbeszéd folytatásával: más tárgyalópartnerekkel ellentétben ők képesek voltak meghallgatni és megérteni álláspontunkat.

8. *Még mindig reméli, hogy a püspökszentelés előtt találkozhat a pápával?*

Természetesen, ez a legőszintébb kívánságom. Meglepőnek tartom azonban, hogy a Szentatya részéről eddig semmiféle válasz vagy személyes reakció nem érkezett.

Mielőtt egy több mint ezer tagot számláló közösséget, amely világszerte több százezer hívő számára jelent támaszpontot, esetleg szakadárnak nyilvánítanak, talán kíváncsi lenne személyesen megismerni őket, akikről ítéletet akarnak hozni. A kilátásba helyezett szankció nem csupán egy intézményt érint – amely egyébként a Szentszék szemében egyáltalán nem is létezik –, hanem személyeket is, méghozzá olyanokat, akik mélyen elkötelezettek a pápa és az Egyház iránt.

Bevallom, nehezen értem ezt a hallgatást, miközben oly gyakran emlékeztetnek bennünket arra, hogy hallgatnunk kell a szegények, a perifériák, sőt a Föld kiáltására is...

„Nekünk is mindent meg kell tennünk, ami tőlünk telik, hogy kihúzzuk a lelkeket a kútból, még akkor is, ha egy szinte végtelen szombatot élünk át.”

9. *Találkozott Ferenc pápával. Milyen emlékeket őriz róla?*

Az a program, amelyet Ferenc pápa az Egyházra kényszerített, közismert, és a Szent X. Piusz Papi Testvérület már részletesen kommentálta. Sajnos azt kell mondanom, hogy a „katasztrófa” szót tartom a legtalálóbbnak az általa hagyott örökség összefoglalására.

Ennek ellenére Ferenc pápa a maga módján elismerte azt a jót, amit a Szent X. Piusz Papi Testvérülete a lelkekben véghez visz. Ebből egy kettős értelmezésű hozzáállás alakult ki velünk szemben, egyfajta tolerancia, amely a legfelületesebb megfigyelőket meglepte, a konzervatív köröket pedig időnként mélyen irritálta.

Sok, Ferenc pápa által hozott döntés az Egyház széles köreiben valódi szomorúságot váltott ki; mégis igazságtalan lenne azt a szemrehányást tenni neki, hogy a vele szemben álló személyek megítélésében vagy a jog alkalmazásában merev, sablonok szerint eljáró ember lett volna. Magatartása ezt gyakran bizonyította. Ez bizonyára csak egy apró részlet, de amikor a Vatikánban kértem tőle egy találkozót, huszonnégy órán belül már választ is kaptam tőle, és rendkívül előzékeny volt.

10. *Az elmúlt években a Vatikán a normává emelt tolerancia jegyében nagy nyitottságot tanúsított bizonyos összetett helyzetek iránt. Úgy gondolja, hogy a Szent X. Piusz Papi Testvérület profitálhat ebből?*

Bármely törvény alkalmazása – legyen az jó vagy rossz – végső soron a törvényhozó akaratától függ. Neki kell eldöntenie, hogyan kívánja kezelni a Szent X. Piusz Papi Testvérületet. Azonban a Vatikán által tanúsított nyitottság nem kívánatos önmagában, mert olyan messzire megy, hogy az abszurd dolgokat is igazol: olyan párokat áld meg, akik természetellenes parázna életet élnek, vagy ünnepélyesen kötelezettséget vállal arra, hogy más vallások híveit nem térítik meg, csak hogy két példát említsünk. Egy ideológiai és totalitárius toleranciadiktatúrával van dolgunk.

Az Egyház hagyománya azonban, amelyet a Szent X. Piusz Papi Testvérület igyekszik megtestesíteni, már önmagában is elítéli ezeket a tévedéseket, ami elviselhetetlenné teszi őket azok számára, akik az ilyenfajta toleranciát támogatják. Ha helyesen elemezzük a helyzetet, a Szent X. Piusz Papi Testvérülettel szemben hozott – múltbeli vagy jövőbeli – szankciók nem annyira egy-egy engedetlenségi cselekmény ellen irányulnak, hanem inkább az élő elítélés ellen, amelyet a jelenlegi egyházi vonal iránt képviselnek.

A Szent X. Piusz Papi Testvérületnek a sors által kijelölt szerepe az a különleges feladat, hogy az ellenállás jelképe legyen: konkrétan, hogy szálfá legyen a reformerek szemében. És ennek a tüskének az a különlegessége, hogy minél inkább megpróbálják eltávolítani, annál mélyebbre hatol: nem maga a tüske okozza ezt a gyógyító hatást, hanem az a kétezer éves hagyomány, amelyet megtestesít és képvisel.

A Szent X. Piusz Papi Testvérületét szankcionálhatják, a tridenti misét betilthatják

... de ezt a kétezer évet soha nem lehet kitörölni. Ez az igazi oka annak, hogy a Testvérület a múltbeli elítélések ellenére sem szűnt meg az Egyház számára kritikus hangként fellépni; és ez magyarázza azt is, miért nem olyan egyszerű toleránsnak lenni vele szemben.

Egy napon majd eljön egy pápa, aki elhatározza, hogy kihúzza ezt a tövist az Egyház testéből: akkor engedelmes eszközként tudja majd használni a Testvérületet arra, hogy – és ez a mi legmélyebb vágyunk – közreműködjek abban, hogy mindent helyreállítsanak a mi Urunk Jézus Krisztusban.

11. *Gyakran hallani, hogy a közelgő szentelés szakadást okozhat. De az Egyházon belül sokan már most is szakadárnak tekintik a Szent X. Piusz Papi Testvérületet. Hogyan magyarázható ez az ellentmondás?*

Az ellentmondás valós, és rávilágít a Vatikán joggyakorlatára, amelyet „változónak” lehetne nevezni. Próbáljunk meg tisztábban látni.

Kánonjogi szempontból a Szent X. Piusz Papi Testvérület, miután 1988-ban szakadárnak nyilvánították, soha nem szabadult meg ettől a cenzúrától: 2009-ben XVI. Benedek pápa feloldotta a püspökeiket terhelő kiközösítéseket, anélkül azonban, hogy visszavonta volna a korábbi szakadárnyilatkozatot. Ugyanakkor a Szent X. Piusz Papi Testvérület nem változtatta meg tanbeli álláspontját, és pontosan ugyanazt az indoklást tartotta fenn a múltbeli és jövőbeli püspökszentelésre vonatkozóan. Más szavakkal: összhangban azzal, hogy a rájuk kiszabott cenzúrákat érvénytelennek tekinti, soha nem vonta vissza kijelentéseit.

Ezen okok miatt a „szigorú” kánonjogászok továbbra is szakadárnak tekintik őket. Ebben az értelemben kell értelmezni Raymond Burke bíboros, az Apostoli Signatura Legfelsőbb Bíróságának volt prefektusa, illetve Camille Perl püspök, a 2019-ben megszűntetett Ecclesia Dei Bizottság volt titkárának kifejezett nyilatkozatait. Ugyanezen a szemszögből kell értelmezni azt is, hogyan bántak azokkal a papokkal, akik elhagyták a Szent X. Piusz Papi Testvérületet, hogy csatlakozzanak a hivatalos struktúrákhoz: számukra feloldották a szakadás miatti kiközösítést és a felfüggesztést, és megkövetelték tőlük, hogy gyónjanak, hogy a belső fórumban is megkapják a feloldozást.

„Az Egyház hagyománya azonban, amelyet a Szent X. Piusz Papi Testvérület igyekszik megtestesíteni, már önmagában is elítéli ezeket a tévedéseket, ami elviselhetetlenné teszi a Testvérületet azok számára, akik ilyen toleranciát támogatnak.”

Ezzel az értelmezéssel ellentétben áll Dario Castrillón Hoyos bíboros² sokkal rugalmasabb álláspontja, és főként Ferenc pápáé, aki a Szent X. Piusz Papi Testvérületet soha nem tekintette szakadárnak, és kifejezetten kijelentette, hogy soha nem fogja elítélni őket. Valójában ebbe a listába Fernández bíborost és XIV. Leó pápát is fel lehetne venni: ha ugyanis jelenleg megpróbálják elkerülni a szakadást, az azt jelenti, hogy még nem tekintenek ránk szakadárként. Ugyanez vonatkozik azokra a bíborosokra és püspökökre is, akik jelenleg megpróbálják megakadályozni a szentelést, hogy elkerüljék a szakadást.

Ebben az összefüggésben azonban két kérdés merül fel. Egyrészt, ha valóban ez a félelmük, nem látható világosan, hogy megítélésük szerint mikor, hogyan és miért szűntünk volna meg szakadárnak lenni. Másrészt: ha maga a Szentszék a gyakorlatban az 1988-as szakadásról szóló nyilatkozatot sem tekinti érvényesnek, akkor milyen jelentősége lehetne egy újabb, szakadásról szóló nyilatkozatnak, amelyet teljesen azonos okokból és azonos körülmények között tennének meg?

Bizonyos, hogy a Vatikán 1988-ban arra számított: a Szent X. Piusz Papi Testvérület a kiközösítés után néhány éven belül feloszlik. A Testvérület azonban nemcsak hogy nem oszlott fel, hanem éppen ellenkezőleg, szüntelenül növekedett. És ami a legfontosabb: a nyilvánvalóan igazságtalan kiközösítés ellenére soha nem szűnt meg az Egyház művének lenni és az Egyházért munkálkodni. Ez a valóság végül olyan erővel nyilvánult meg, hogy maga a Szentszék is — az 1988-as elítélés ellenére — a gyakorlatban elismerte azt.

² Castrillón Hoyos bíboros a 2000-es években több alkalommal is hangsúlyozta, hogy a Szent X. Piusz Papi Testvérület „nem szakadár”, hanem „kanonikus szempontból szabálytalan helyzetben” van, amelyet az Egyházon belül kell rendezni.

Ezeknek a kánonjogi ellentmondásoknak egyik lehetséges oka a „nem teljes közösség” „fluid” és modernista fogalmában rejlik, amely szerint ugyanazt a személyt egyszerre lehet katolikusnak és nem katolikusnak, az Egyház tagjának és nem az Egyház tagjának tekinteni. Nyilvánvalóvá válik, hogy ha valaki „részben” az Egyház fia, akkor az egyházi törvény is csak részben alkalmazható rá, önkényes és változó értékelések és kritériumok alapján...

Ez azt mutatja, hogy egy egyháztani tévedés hogyan vezet elkerülhetetlenül jogi tévedésekhez, vagy mindenesetre zavaros, inkohérens és „fluid” ítéletekhez.

12. *A szakadás vádjának alátámasztására azt állítják, hogy a püspökszentelés minden esetben és minden körülmények között magában foglalja a joghatóság átruházását az új püspökre, ami elkerülhetetlenül azt a következményt vonja maga után, hogy a pápa beleegyezése nélkül párhuzamos hierarchia – és ezzel párhuzamos Egyház – jön létre. A Szent X. Piusz Papi Testvérület már válaszolt erre a kifogásra.³ Mivel ez egy rendkívül érzékeny kérdés: szeretne még néhány megfontolást hozzáfűzni?*

Ez a kérdés központi jelentőségű. Valójában a vád egy modernista posztulátumon alapul. Véleményem szerint érdekes kérdés, hogy a II. Vatikáni Zsinat egyháztana miért tanítja, hogy egy új püspök minden körülmények között a szentelési hatalommal együtt a joghatóságot is megkapja.

Emlékezzünk rá röviden, hogy a szentelési hatalom a szentségek kiszolgáltatásának képességében áll; míg a joghatóság azt a felhatalmazást jelenti, hogy cum Petro et sub Petro a nyáj egy részét, általában egy egyházmegyét, irányítson. A klasszikus teológiában, amelyet a hagyományos egyházi jog és mindenekelőtt az Egyház állandó gyakorlata – mondhatni: a hagyomány – megerősít, a vezetői hatalmat a pápától közvetlenül a püspök kapja meg, függetlenül a szenteléstől. Ezért lehetnek olyan törvényesen felszentelt püspökök, akiket nem bíznak meg saját joghatósággal, mint például a segédpüspökök vagy azok, akiket különleges diplomáciai küldetésekkel bíznak meg.

„A Szent X. Piusz Papi Testvérület soha nem szűnt meg az Egyház műve lenni és az Egyházért dolgozni: ezt a tényt maga a Pápai Szék is elismerte a gyakorlatban.”

A zsinat idején ezt a nézetet túl tradicionálisnak, túl középkorinak, túl rómainak tartották: Krisztus helytartójának közvetlen és kizárólagos beavatkozása a joghatóság megadásába a kinevezett püspököket pusztán küldöttekké vagy a pápa képviselőivé redukálta. Ezzel szemben ma az a felfogás, hogy minden püspökszentelésben a püspök közvetlenül Istentől kap egyetemes joghatóságot, hogy bizonyos értelemben a pápával egyenrangúvá lesz, és Krisztus helytartójának szerepét egy egyszerű kollégiumi elnök, az „első a többi között” szerepére csökkentették. Ez az új elv tehát egyszerűen a kollegialitás modernista elméletét támasztotta alá,⁴ amely az Egyház demokratizálásának alapját képezi.

Ráadásul ez az új meghatározás erőteljesebben ökumenikus irányt vett. Ahhoz ugyanis, hogy a keleti szakadár közösségeknek — vagyis azoknak, amelyek valóban szakadarságban vannak — bizonyos fokú „egyháziságot” tulajdonítsanak, és őket „testvéregyházaknak” tekinthessék, s ezáltal szilárd alapot teremtsenek az ökumenikus párbeszédhez, apostoli szukcessziójukat annyira

³ Davide Pagliarini atya levele Víctor Manuel Fernández bíborshoz, 2026. február 18., 2. melléklet.

⁴ Ez a tanítás a püspöki kollégiumban mint olyanban a pápán kívül a legfőbb hatalom második alanyát látja az egyházban: ez oda vezet, hogy az egyház egyfajta állandó zsinattá alakul, ami igazolja a püspöki konferenciák mindenhatóságát és a jelenlegi zsinati reformot.

fel kellett értékelni, hogy teljes Rómától és a pápától való elszakadásuk ellenére is valódi joghatóságot ismerjenek el számukra a híveik felett. Eszerint „egyházi” jellegük abból következne, hogy vannak püspökeik, akik nemcsak érvényesen felszenteltek, hanem a lelkek fölött valódi hatalommal is rendelkeznek, amely közvetlenül magából a szentelésből fakad, a pápa bármiféle közreműködésétől függetlenül. Ez a megoldás tette lehetővé, hogy ezekben a közösségekben könnyebben feltételezzék a szó teljes értelmében vett valódi egyházi hierarchia meglétét. Ezt a megelőző ekkleziológiai átalakítást nélkülözve lehetetlen lett volna számukra valódi „egyháziságot” tulajdonítani.

„Nem szabad megelégednünk azzal, hogy csak a következményeket siratjuk, anélkül, hogy a valódi okokig eljutnánk: bátorságot kell tanúsítanunk, és el kell ismernünk, hogy ez a válság a hivatalos tanításban gyökerezik, amely gyakran többértelmű, és időnként egyértelmű szakítást jelent a hagyományokkal.”

Ugyanehhez az ökumenikus szemlélethez tartozik egy másik ekkleziológiai manipuláció is: a „nem teljes közösség” rugalmas fogalma, amelyről az előző kérdésben szó volt. Ennek lényege az volna, hogy minden keresztény „egyház” egyfajta „szuper-egyházhoz”, Krisztus Egyházához tartozik, amely nagyobb, mint a katolikus Egyház, és ezek a közösségek tanbeli hiányosságai mértéke szerint többé-kevésbé tökéletes közösségekben állnak vele.

Ennek a modernista fogalomnak is az a célja, hogy felértékelje a más „egyházakkal” kialakuló, állítólag formálódó egységet. Ám ez félrevezető. Mert vagy valaki minden tekintetben közösségben van a katolikus Egyházzal, vagy el van tőle szakadva: köztes állapot nem létezik. Paradox módon ezt a fogalmat, amelyet eredetileg az ökumenikus párbeszéd szolgálatára alkottak meg, hogy igazolja az egymást „testvérként” elismerő „egyházak” közös útját, a Szent X. Piusz Papi Testvérületre is alkalmazzák, noha az ezt a fogalmat abszurdnak tartja.

Különösen sajnálatos ebben, a Testvérületet érő vádban, hogy a szakadásnak, illetve a „nem teljes közösségnek” ez a sajátos vádja — amely modernista, kollegialista és ökumenikus előfeltevésekre épül — nemcsak a Vatikán részéről hangzik el, hanem olykor az úgynevezett Ecclesia Dei körökhöz és intézményekhez tartozó egyes felelős személyek részéről is.⁵

Paradox módon a Szent X. Piusz Papi Testvérületet úgy támadják, hogy közben a II. Vatikáni Zsinat ekkleziológiai tévedéseit idézik és védik. Ahelyett, hogy ezeket a tévedéseket építő módon feltárnák — amire elméletileg lehetőségük volna —, inkább arra használják őket, hogy megkövezzék a Szent X. Piusz Papi Testvérületet. Csakhogy ezek a kövek habszivacsból vannak.

13. *Hogyan ítéli meg a Szent X. Piusz Papi Testvérület az Egyházon belüli joghatóság és tekintély tekintetében azt a lehetőséget, hogy szerzetesnőket vagy laikusokat nevezzenek ki felelősségteljes tisztségekbe?*

A kérdés teljesen jogos, különösen ha figyelembe vesszük, hogy jelenleg egy római dikasztérium – a szent élet intézményeiért felelős – prefektusának és titkárának nem egy-egy bíboros és püspök, hanem két szerzetesnő a megbízottja.

⁵ Különösen meg kell említeni Josef Bisig atyát, a Szent Péter Papi Testvérület alapítójának, valamint Louis-Marie de Blignières atyát, a Saint-Vincent-Ferrier Testvériség alapítójának tanulmányait.

Nem akarok ironikus lenni, mert az illetlen lenne. Csak arra szeretnék rámutatni, hogy a Vatikán a maga módján megmutatja, hogy még mindig teljes mértékben képes megkülönböztetni a szentelési hatalmat és a joghatóság átruházása között különbséget kell tenni: tudomásom szerint ugyanis Simona Brambilla nővér, a jelenlegi prefektus, soha nem szentelték fel diakónussá, pappá vagy püspökké; még a papi tonsúrát sem kapta meg... Ugyanez vonatkozik a titkárnővére is.

14. *A Szent X. Piusz Papi Testvérületen kívül is sokan ismerik ma nyíltan el, hogy válság van az Egyházon belül, különösen a hit területén. Néhányan azonban azzal vádolják a Szent X. Piusz Papi Testvérületet, hogy ragaszkodik a saját álláspontjához, anélkül, hogy kellőképpen figyelembe venne más nézőpontokat. Ön szerint ez a kritika jogos?*

Úgy gondolom, hogy a Szent X. Piusz Papi Testvérület éppen ebben a tekintetben nyúl a sebhez. Sokan egyetértenek abban, hogy válság van az Egyházon belül, és hogy ez a válság a hitet érinti: a Szent X. Piusz Papi Testvérület ezt tudomásul veszi és megerősíti.

De nem szabad csak a következményeket siratni anélkül, hogy a valódi okokig eljutnánk: bátorságot kell tanúsítanunk, hogy továbbmenjünk, és elismerjük, hogy ez a válság a hivatalos tanításban gyökerezik, amely gyakran többértelmű, és időnként egyértelmű szakítást jelent a hagyománnyal. Konkrétan fel kell ismerni a jelenlegi válság sajátosságait: ez az Egyház hierarchiáját érinti magában a tanításában.

Ilyen helyzetben nem kerülhetjük el, hogy a dolgokat nevükön nevezzük: a tévedéseket azoknak, akik erre képesek, egyértelműen fel kell ismerniük és el kell ítélniük. Nem elég úgy tenni, mintha nem vennék észre őket, vagy abban reménykedni, hogy idővel eltűnnek. Az Amoris laetitia vagy a Fiducia supplicans című szövegek például jelentős felfordulást okoztak; de aztán minden újra megnyugodott, áttértünk más témákra, és ma alig beszél már róla valaki. De a döntések és tévedések, amelyeket ezek a szövegek tartalmaznak, továbbra is érvényben maradnak: azzal a reménnyel nem javítjuk ki őket, hogy majd feledésbe merülnek.

A Szent X. Pius Papi Testvérület azért létezik, hogy erre emlékeztesse a hívőket és a hierarchiát egyaránt. Ezt kötelességének tekinti, nem kihívás vagy engedetlenség szellemében, hanem az Egyház szolgálataként. Ebben az értelemben nem igazságos azt mondani, hogy elszigeteli magát: az egész Egyház előtt szól, és minden tanácstalan katolikushoz fordul, különbségtétel nélkül.

Aki ideológiai előítéletek nélkül közelíti meg ezeket a kérdéseket, az arra a megállapításra jut: hogy a szakadás nem a Szent X. Piusz Papi Testvérülettől ered, hanem abból, hogy a hivatalos tanítás nyilvánvalóan eltér a hagyománytól és az Egyház örök tanítóhivatalától.

15. *Hogyan lehet, hogy az Egyház hivatalos tanítása tévedéseket tartalmaz?*

A kérdés rendkívül kényes és összetett, és arra, hogy mi történt, illetve mi történik még ma is, egy napon csak maga az Egyház tud majd kielégítő és végleges magyarázatot adni. Biztos, hogy az Egyház tulajdonképpen tanítóhivatala nem taníthat tévedést. Tény azonban, hogy sajnálatos módon néhány súlyos tévedés megfogalmazásával kell szembesülnünk. Ám akár egy olyan zsinat szövegeiről van szó, amely önmagát nem tekintette dogmatikusnak, akár egyszerű lelkipásztori figyelmeztető levelekről, homíliákról vagy alkalmi nyilatkozatokról – egészen a világgal folytatott párbeszéddekig, a repülőgépen elhangzott rögtönzött beszéddekig vagy az újságírókkal folytatott beszélgetésekig –, ha nem dogmatikus elemeket ilyenekként terjesztenek elő, az nem felelhet meg az autentikus tanítóhivatalnak.

„A Szent X. Piusz Papi Testvérület teljes közösségben marad a történelem minden egyes pápájával abban, ami őket összeköti: a hit kincsében, amelyet hűségesen fogadtak, őriztek és az évszázadok során továbbadtak.”

Hogy egy példát említsek: egy jelentős római prelátus nemrég elmagyarázta nekem, hogy az Abu Dhabi-i nyilatkozatot nem szabad a tanítóhivatal részének tekinteni, mivel csupán egy alkalmi szövegről van szó. Feltételezem, hogy egy napon egy pápa bizonyos rugalmassággal és józan ésszel nyilvánosan mond majd valamit ebben az értelemben beszédek egész sorozatáról, amelyek szigorú értelemben véve nem tekinthetők tanítóhivatali szövegeknek. A római kúria kiváló tapasztalattal és páratlan éleslátással rendelkezik ahhoz, hogy megtegye a szükséges megkülönböztetéseket: csak a szándék hiányzik belőle.

Akárhogy is legyen, a végleges tisztázást magának az Egyháznak kell megadnia; ez nem a Szent X. Piusz Papi Testvérületnek a feladata. Szerepünk arra korlátozódik, hogy hűségesen elutasítsanak mindent, ami szakít a hagyománnyal és az állandó tanítóhivatallal. Ezzel a Szent X. Piusz Papi Testvérület teljes közösségben marad a történelem minden pápájával abban, ami közös bennük: a depositum fidei-ben (hitletétemény), amelyet hűségesen fogadtak, őriztek és az évszázadok során továbbadtak.

16. *Az egyházi élet számos területén, például a liturgia terén, nyilvánvaló, hogy visszaélések történnek. Miért beszél a Szent X. Piusz Papi Testvérület mindig tévedésekről, és nem visszaélésekről?*

Nyilvánvaló, hogy vannak olyan visszaélések, amelyek túllépik a reformok kereteit. A Szent X. Piusz Papi Testvérület teljes mértékben tisztában van ezzel.

De a visszaélésekről szóló állandó retorika, amely főként XVI. Benedek pápaságának idején volt divatban, nem elegendő a válság kezeléséhez. Sőt, éppen ellenkezőleg, szisztematikus alibit teremt, amely megakadályozza, hogy a problémák gyökereihez jussunk. A liturgiareform például már elveiben is magában hordozza a nehézségeket, függetlenül az esetleges visszaélésektől. Az ökumenikus és vallásközi imák például egy teológiai tévedés kifejeződése, még akkor is, ha megpróbálják elkerülni a szinkretizmus kifejezett megnyilvánulásait, hogy megakadályozzák azt, ami visszaélésnek tűnhet.

Mindenekelőtt azonban a liturgiával kapcsolatos visszaélésekről vagy a szövegek értelmezésében elkövetett visszaélésekről szóló retorika hajlamos arra, hogy a résztvevőket vonja felelősségre – mintha ők lennének a felelősek ezekért a visszaélésekért, vagy képtelenek lennének megakadályozni azokat –, ahelyett, hogy megnevezné azokat a téves elveket, amelyek a jelenlegi katasztrófa hátterében állnak. Pedig pontosan ezeket az elveket kell elítélni.

*„Akkoriban, mint ma is, nem lázadásról van szó, hanem egy megrázó
szükségyszerűsége adott válaszról.”*

Bevallom, hogy az elmúlt években engem is megérintett egy bizonyos, kissé rövidlátó konzervatív kör keserű és szisztematikus reakciója, amely Ferenc pápa személyét támadta meg, ahelyett, hogy a zsinatot és annak tanbeli alkalmazásának mai napig tartó folytonosságát vonta volna kétségbe. Egy ilyen hozzáállás azt eredményezi, hogy minden új pápa megválasztása után legalább néhány hónapig reménykednek a válság megoldásában – anélkül, hogy az új elveket megkérdőjeleznék, mintha minden az új pápának személyes akaratán múlna, hogy többé-kevésbé határozottan elítélje vagy visszaszorítsa a visszaéléseket. Ez egy felszínes retorika, amely már nem győzi meg a figyelmes és becsületes megfigyelőt.

17. *A Szent X. Piusz Papi Testvérület már más alkalmakkor is hangsúlyozta, hogy manapság egy átlagos plébánián lehetetlen az igazi keresztény élet. Nem tartja ezt túlzásnak? Tényleg ennyire nyilvánvaló az e kijelentésnek megfelelő „szükséghelyzet”? Nem inkább egy „hasznos” fogalomról van szó, amelyet azért dolgoztak ki, hogy igazolják a közösségünknek szükséges szenteléseket?*

A Szent X. Piusz Papi Testvérület teljes mértékben tudatában van ennek a kijelentésnek a tragikus és fájdalmas jellegével. Ez egy rendkívül komoly megállapítás, amelyet helyesen kell érteni.

Először is nem arról van szó, hogy tagadnánk: a rendes plébániákat sújtó mindenféle probléma és hiányosság ellenére is jó papok és jó hívők mégis eljuthatnak a szentté válásig és lelkek üdvösségéig. A legkedvezőtlenebb körülmények között is Isten kegyelme megérinthesse a lelkeket, és ismerünk ilyen eseteket. Sokak számára egyébként a helyzetükből fakadó valós szenvedés a megszentelődés igazi forrásává válik, ami gyakran a hagyomány keresésére készíti őket.

Amit a Szent X. Piusz Papi Testvérület állít, azt azonban objektíven és nem szubjektíven kell érteni. Ahhoz, hogy ezeknek a plébániáknak a helyzetét igazságosan megítélhessük, minden jó szándékú léleknek imádságban pontos kérdéseket kell feltennie Istennek, és olyan természetfeletti választ kell keresnie, amelyet nem pozitív vagy negatív benyomások, sem ideológiai előítéletek diktálnak, hanem a hit által megvilágosított értelem.

Képes-e VI. Pál miséje teljes mértékben kifejezni és ápolni a katolikus hitet? Megfelelő módon közvetíti-e a szent, a transzcendens, a természetfeletti és az isteni iránti érzékenységet? Lehetővé teszi-e ez a rítus a katolikus papság valódi értelmének megértését?

Egy átlagos plébánián vagy lelkipásztori központban, vagyis ott, ahol a jelenlegi hitbeli irányelvek szerint prédikálnak, még mindig a katolikus hitet teljes integritásában közvetítik? A gyermekeknek tanított katekizmus még mindig katolikus és alkalmas arra, hogy egész életükre formálja őket?

A házassági erkölcs vagy az Oltáriszentséghez való hozzáférés rendkívül kényes és rendkívül aktuális kérdéseit szabálytalan helyzetekben még mindig az Egyház törvénye szerint kezelik-e? A bűnbocsánat szentségét még mindig a megváltás és a bűn, azok súlyossága és következményei iránti valódi felfogás szerint szolgáltatják-e ki?

Általánosabban fogalmazva: milyen gyümölcsöket hoztak a reformok a hívők konkrét életében összességében?

Mindezekre és más, hasonló kérdésekre a Szent X. Piusz Papi Testvérület világosan és koherensen válaszol; és ebből az elemzésből kiindulva – mivel a valóság ezt kényszeríti rá – a „szükséghelyzet” megállapítására jut.

A Szent X. Piusz Papi Testvérület álláspontja tehát nem valamiféle előre gyártott ideológiai elvből fakad, hanem józan, valósághű szemléletből. Ennek a megállapításnak tragikus jellege egyszerűen abból ered, hogy maga a valóság is tragikus.

18. *Nem gondolja, hogy a Szent X. Piusz Papi Testvérület a legjobb szándékai ellenére is kockáztatja, hogy ismét megosztja a családokat, a hagyomány világát és magát az Egyházat?*

Talán az Egyház még soha nem tapasztalta meg olyan mértékben a megosztottságot, mint ma, és senki sem örülhet ennek. De ezt a szakadást nem a hagyományhoz való hűség okozza, hanem éppen ellenkezőleg, a hagyománytól való eltávolodás: a tanítóhivatal válsága, a többértelműségek, a tévedések és az inkulturáció arra készítetik az embereket, hogy mindent értelmezzenek és újraértelmezzenek, és így szaporítják az ítélezés sokféle módját, ami hosszú távon elkerülhetetlen szakadásokat okoz. Egy ismert képet használva: mindez szétszakítja Krisztus ruháját. A Szent X. Piusz Papi Testvérület a hagyományhoz való hűségével egyszerűen arra törekszik, hogy újra és újra hozzájáruljon, ennek a szakadásnak összevarrásához.

Ami azt a lehetőséget illeti, hogy minden tradicionalista összefogjon és együtt küzdjön, a Szent X. Piusz Papi Testvérület ezt teljes szívéből kívánja. Ez azonban nem valamilyen kicsinyített ökumenizmus keretében történhet: csak a teljes, megcsonkítatlan hagyomány iránti hűségben

valósulhat meg, ha azt akarjuk, hogy ez a nyílt küzdelem mindenki javát szolgálja, még azokat is, akik nem értenek egyet velünk.

„Az igazi, tartós és megingathatatlan egység egyetlen lehetséges alapja az Egyház hagyománya.”

Végül, ami az ugyanazon családon belüli esetleges megosztottságokat illeti, bátran kell emlékeznünk Urunk szavaira, anélkül, hogy megbotránkoznánk, anélkül, hogy keserűségbe esnénk, és támogatva azokat, akik szenvednek:

„Ne gondoljátok, hogy békét jöttem hozni a földre. Nem békét jöttem hozni, hanem kardot. Azért jöttem, hogy szembeállítsam az embert apjával, a leányt anyjával, a menyét anyósával. Az embernek a tulajdon családja lesz az ellensége.” (Mt 10, 34–37)

19. *Egy visszatekintő kérdés: A Szent X. Piusz Papi Testvérület által jelenleg átélt különleges szakasz az idősebbekben felidézi az 1988-as események emlékeit és érzelmeit. Ez a dátum kétségtelenül döntő fordulópontot jelent Lefebvre érsek munkásságában. A Szent X. Piusz Papi Testvérület alapítójának melyik mondata jut ma leginkább eszébe?*

Lefebvre érsek egy magánbeszélgetés során egyszer bevallotta, hogy inkább meghalt volna, mintsem ellentétbe kerüljön a Vatikánnal. Ez jól mutatja, milyen szellemben készült az 1988-as szentelésre. Akkoriban, akárcsak ma, nem lázadásról volt szó, hanem egy megrázó szükségszerűségre adott válaszról: egy szükséges és elkerülhetetlen döntésről, amelyet azonban nehéz szívvel hoztak meg.

Egy másik alkalommal Lefebvre érsek nyugodtan és teljesen természetfeletti módon kijelentette, hogy ha a Szent X. Piusz Papi Testvérület nem Isten műve, akkor nem fog fennmaradni, és nem fogja őt túlélni. Nem rajtunk múlik, hogy válaszoljunk erre a kérdésre. De a történelem már megkezdte ítéletének meghozatalát.

20. *Ön szerint mikor és hogyan érhet véget az Egyház válsága, és vele együtt az Egyházon belül és kívül egyaránt uralkodó általános hanyatlás érzete?*

Csak a Gondviselés tudja a pontos választ erre a kérdésre. Ami engem illet, úgy gondolom, hogy a egyházi hatóságok, miután hiába és kétségbeesetten keresték a békét és az egységet a kollegialitásban, a zsinaton, az ökumenizmusban, a párbeszédben, a meghallgatásban, a befogadásban, a természet iránti közös gondoskodásban, az emberi testvériségben, az emberi jogok szüntelen hirdetésében stb., végül – jóval túl későn – fel fogják ismerni, hogy az igazi, tartós és megingathatatlan egység egyetlen lehetséges alapja az Egyház hagyományában rejlik.

Amikor tehát a válság minden következményét megmutatja, amikor a hitetlenség még általánosabbá válik, és a templomok kiürülnek, akkor ezek a hatóságok végre meg fogják érteni, hogy egyáltalán nem kellett semmit sem kitalálni: egyszerűen csak hűnek kellett maradni Krisztus királyhoz, és az első vértanúk példáját követve hirdetni kellett sérthetetlen jogait egy új pogány világ felé.

Egy dolog biztos: amennyire a római Egyház önpusztítása Rómából indult ki, ez a szörnyű válság is csak Rómából és Rómán keresztül érhet véget. Ennek ellenére az Egyház újjáépítésének csírái már munkálkodnak: alázatosan gyümölcsöt hoznak azoknak a lelkeknek, akiket Urunk Lelke éltet, és akikben csendben készülnek azok eljövételére, akik egy napon Jézus Krisztus királyságát dicsőségében újra felállítják.

„Csak Rómából és Rómán keresztül érhet véget ez a szörnyű válság.”

Igaz, a válság tovább tart, mint azt elképzelni lehetett. Szerény véleményem szerint ez annak a belső nehézségnek köszönhető, amellyel az Egyház ma szembesül, amikor reagálnia kell. Egy egészséges test viszonylag könnyen reagál a támadó kórokozókra; minél gyengébb azonban a test, annál nehezebb ez számára. Hasonlóképpen, a jelenlegi válságot is a már amúgy is meggyengült lelkekre mért romboló elvek támadása váltotta ki – egy gyengülés, amely jóval a reformok előtt megkezdődött.

De mint minden próbatételben, itt is látnunk kell a Gondviselés munkáját, és türelemmel kell felvérteznünk magunkat. Minél tovább tart a válság, minél hevesebben tombol a Sátán, annál ragyogóbb lesz a hagyomány diadala, és mindenekelőtt annál világosabbá válik a világ számára, hogy az Egyház elpusztíthatatlan és isteni.

„Én mondom neked: Te Péter vagy, erre a sziklára építem Egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt.” (Mt 16, 18)

Sőt: e diadal biztosítékát elsősorban az garantálja, aki minden eretnekséget legyőz: „Végül az én Szeplőtelen Szívem diadalmaskodni fog.”

Interjú, Menzingenben, 2026. április 19-én,
a Jó Pásztor vasárnapján